

بیمارستان امام خمینی بناب

بیمارستان امام خمینی بناب

اکسیژن تراپی در منزل

تهیه و تنظیم

رئیس علمی بخش ICU: دکتر بشاش

سوپروایزر آموزش سلامت: ه - بیرامی

رابط آموزشی: خانم خلیلی

تدوین: ۱۴۰۱

ویرایش: دوم

بازنگری: ۱۴۰۴

کد سند: PA-PHE-10

اکسیژن تراپی در منزل

اکسیژن گازی بی طعم و بی بوست. میزان اکسیژن هوا ۲۱٪ است. اکسیژن درمانی عبارت است از تجویز اکسیژن با غلظت بیش از آن چه در هوا وجود دارد. هدف از اکسیژن درمانی انتقال کافی اکسیژن به خون، کاهش کار تنفسی و کاهش فشار بر میوکارد (یکی از عضلات قلب) می باشد. کپسول اکسیژن در اندازه های مختلف موجود می باشد که اندازه متوسط آن در مراکز بهداشتی درمانی جهت افراد استفاده کننده از آن وجود دارد. علائم کاهش اکسیژن در خون، گیجی، افزایش ضربان قلب، تند تند نفس کشیدن، افزایش فشار خون و تنگی نفس است.

کپسول اکسیژن از چه قسمت هایی تشکیل شده است:

۱- کپسول اکسیژن ۲- مانومتر ۳- شیر تنظیم کننده خودکار ۴- جریان سنج ۵- محفظه مرطوب کننده ۶- پیچ کنترل ۷- لوله های ارتباطی ۸- ماسک یا کانول بینی

در قسمت بالای کپسول اکسیژن وسیله ای به نام جریان سنج قرار دارد که میزان اکسیژن توسط آن تنظیم و هدایت می شود. ظرفی که زیر جریان سنج وصل شده محتوی آب مقطر یا آب جوشیده سرد شده است لازم است تا خط علامت گذاری شده در آن آب ریخته شود. این آب باعث مرطوب شدن اکسیژن می شود و از آسیب به مخاط بینی و دهان بیمار جلوگیری می شود.

دادن اکسیژن از طریق راه‌های تنفسی به دو صورت انجام می‌شود:

۱- کانول بینی فراوان ترین و ارزان ترین و راحت ترین وسیله تجویز اکسیژن است که به بیمار اجازه حرکت و خوردن و نوشیدن را می‌دهد البته امکان اکسیژن‌رسانی با غلظت بالا برای بیماران با این وسیله امکان ندارد.

۲- ماسک اکسیژن ماسک که دهان و بینی فرد را می‌پوشاند برای تهویه اکسیژن به کار می‌رود ماسک‌های اکسیژن در اندازه‌های مختلفی موجود می‌باشند ماسک ساده غلظتی حدود ۴۰-۶۰٪ را با سرعت ۵ لیتر بر ثانیه به بیمار می‌رساند. ماسک را بعد از هر بار استفاده کاملاً شسته و تا استفاده بعدی همانگونه که به لوله رابط و کپسول وصل شده در کیسه نایلونی نگهداری شود (از شوینده‌ها و ضدعفونی‌کننده‌ها استفاده نشود)

✓ در هنگام استفاده از کپسول اکسیژن به چه نکاتی باید توجه کنیم.

۱- کپسول اکسیژن بالقوه آتشزا است پس باید روی چرخ حمل کننده قرار گیرد تا در هنگام جابجایی به زمین نیفتد و با پا به بدنه آن ضربه وارد نگردد.

۲- در کنار کپسول اکسیژن، الکل، اسید، تینر، روغن، گازوئیل و بنزین قرار ندهید.

۳- از فندک، سیگار و ترانس در کنار کپسول اکسیژن استفاده نمایید.

۴- اکسیژن را در کنار منبع گرمایی مثل بخاری و شوفاژ قرار ندهید.

۵- هفته‌ای یک بار محفظه مرطوب کننده را با مواد شوینده و آب جرم‌گیری نمایید.

۶- دمای اتاق باید بین ۴۰-۱۰ درجه سانتیگراد باشد.

۷- لازم است کلیه اجزای کپسول اکسیژن هفته‌ای یک بار کاملاً کنترل شوند.

۸- همیشه محلی که کپسول را گذاشته‌اید

نزدیک ترین محل به جایی که بیمار می‌خواهد باید در نظر گرفته شود.

۹- ثابت کردن کپسول اکسیژن به دیوار جهت جلوگیری از سقوط کپسول و خطرات احتمالی ضروری است.

⇐ توجه

موقع تعویض مانومتر، دستها **نباید** آغشته به روغن، تینر و الکل و گازوئیل باشد. (امکان اشتعال وجود دارد)

منبع: ۱- درسنامه پرستاری میترا ذوالفقاری

۲- مراقبت‌های پرستاری ویژه در بخش سی‌سی‌یو، آی‌سی‌یو و دیالیز

شماره تلفن بخش آی‌سی‌یو: ۳۷۷۶۹۳۴۶